

Jaarverslag

Stichting Studentenpastoraat Leeuwarden

2025

1. Inleiding

2025 was een jaar van verdere consolidatie en doorontwikkeling van Bries als studentenpastoraat in Leeuwarden. Het Stads klooster werd daarin steeds duidelijker het zwaartepunt. Tegelijk stond het jaar in het teken van grote vragen over de structurele financiering en de toekomstige vormgeving van dit werk. In dit verslag nemen we jullie mee in de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen van het afgelopen jaar en in onze evaluatie daarvan.

2. Kwalitatieve terugblik

2.1 Bries, Stads klooster, ZinLab

In 2025 werd een beslissende stap gezet, waar we vanuit het studentenpastoraat, i.s.m. de Protestantse Gemeente Leeuwarden (PGL) en de Maatschappij van Welstand (MvW), sinds ca. 2022 naartoe werken. In november jl. werd bekend dat de PGL en MvW hun samenwerking zullen gaan bekrachtigen in een samenwerkingsovereenkomst. Dat betekent dat na een aantal jaar van onderzoek en hard werken het Stads klooster Leeuwarden daadwerkelijk wordt opgericht. Het tijdspad is dat in het voorjaar van 2026 de overdracht van gebouwen en andere formele aspecten, zoals de oprichting van een stichting, officieel worden geregeld. Vanuit Bries zijn we als nauw betrokken partner enorm blij met deze stap.

Ondertussen wachten we het officiële moment niet af – dat hebben we de afgelopen jaren ook niet gedaan. 2025 was een jaar waarin studenten in steeds grotere getale de weg naar de Grote Kerk wisten te vinden, als plek van bezinning en vertraging.

De afgelopen jaren is er gepionierd, en hebben we in Leeuwarden een nieuwe verbinding tussen kerk/klooster en de wereld van het onderwijs gerealiseerd. Binnen het Stads klooster is er zo een expliciete, afgekaderde ruimte ontstaan voor de samenwerking met het onderwijs en de ontmoeting met studenten: het ZinLab. De studentenpastores Petra en Jan-Jaap hebben in die ontwikkeling een belangrijke rol als aanjager gehad. Voor de toekomst zien we dit project dan ook als de bedding waarin het studentenpastoraat vorm krijgt, zoals we ook hebben aangegeven in onze nieuwe projectaanvraag. We hopen dat wat er gezaaid is, vrucht zal dragen, en dat het Stads klooster een inspirerende showcase wordt voor andere steden en kerken die zoeken naar de verbinding met studenten.

2.2 ZinLab: missie, rol en agenda

Het ZinLab wordt de gezamenlijke leer- en oefenplek van Firda, NHL Stenden en op termijn andere partners. Het is gesitueerd in het oude kloostercomplex. Daar werken MBO-, HBO- en WO-studenten aan vragen rond zin en identiteit. Zij doen dat in een omgeving die wordt gekenmerkt door vertraging, stilte, bezinning en ritme.

Inhoudelijk draait het ZinLab om vier programmaliijnen:

- persoonsvorming en veerkracht
- professionele ethiek en betekenisvol vakmanschap
- democratie, burgerschap en samenleven
- toekomstdenken, brede welvaart en transities.

Deze lijnen zijn verbonden met het goede, het ware en het schone. Daaraan is 'het lekkere' toegevoegd: levenskunst, gastvrijheid, eten en drinken.

De governance van het ZinLab kent twee niveaus. Er is een gezamenlijke stuurgroep en een werkgroep. In de stuurgroep zitten Bries, Stadsklooster, NHL Stenden, Firda en mogelijk andere partners. Deze groep bewaakt missie en kernwaarden, stelt programmatische en strategische kaders vast en ontwikkelt de meerjaren agenda 2025–2028. In deze stuurgroep zijn vanuit Bries Jan-Jaap als theoloog en pastor vertegenwoordigd, samen met voorzitter Christiaan Wallet. De werkgroep vertaalt deze kaders naar beleid en concrete programmering. Zij zorgt voor de dagelijkse afstemming tussen partners, programma's en activiteiten. In deze werkgroep neemt Petra plaats vanuit Bries.

De rollen zijn duidelijk verdeeld:

- Stadsklooster is eigenaar en hoeder van plek, waardenkader en kloosterritme. Het faciliteert ruimtes en hospitality en bewaakt dat het ZinLab geen neutrale congreslocatie wordt, maar een plek blijft waar goed, waar, schoon en lekker in kloosterlijke geest worden beoefend.
- NHL Stenden brengt Pulse, de minor Next Gen Leadership en kennis van lectoraten in. Ook zal het NHL Stendenkoor vanaf komend seizoen in de kerk gaan repeteren.
- Firda verbindt het practoraat Betekenisvol Vakmanschap, mentoraat en burgerschap en ontwikkelt trajecten rond moreel en existentieel vakmanschap.
- Bries is inhoudelijk partner van het Stadsklooster, door actieve participatie van de pastores. Zij zijn aanjager en verbinder en brengen pastorale antennes, kerkelijke inbedding en concrete ervaring met studentenwelzijn in.

Voor de komende jaren is de agenda als volgt:

- In 2025–2026 ligt de focus op het inrichten van stuurgroep en werkgroep. Ook wordt de minor Next Gen Leadership structureel in het Stadsklooster verankerd. Verder starten de eerste Firda-trajecten (onder andere verdieping van mentorprogramma en burgerschap) en wordt een serie themadagen georganiseerd.
- In 2026–2027 verschuift het accent naar opschaling en verdieping. Meerdere minors, keuzedelen en projecten landen dan in het ZinLab. Er worden leerpaden en microcredentials ontwikkeld, kunstprojecten worden gedaan. Daarnaast zal de Grote Kerk een aantal keer per jaar het decor zijn van een groot event in het kader van studentenwelzijn.
- Vanaf 2028 is het doel dat het ZinLab een erkend regionaal knooppunt is voor brede vorming, zingeving en religieus erfgoed, met structurele inbedding in curricula, geborgde governance en stabiele financiering.

2.3 Projecten, community en begeleiding

Bries bleef in 2025 actief via DBE-projecten, kloosteravonden, pop-upactiviteiten (zoals op LEIP!) en via een-op-een begeleiding. In de DBE-projecten (Design Based Education) aan NHL Stenden en andere instellingen werkten opnieuw tientallen studenten aan concrete opdrachten. Voorbeelden zijn ZinLab, het Kloostercafé en "De Doopsgezinde place to be". Naast dat er rond deze projecten betekenisvolle gesprekken ontstaan, hebben alle projecten als uitgangspunt de studenten actief te betrekken bij de oprichting van het Stadsklooster en met name het ZinLab. Het Stadsklooster wordt opgericht voor o.a. studenten en daarom willen we dit vooral ook met studenten realiseren. Ieder DBE-project leverde daarom een rapport op met daarin adviezen over bijvoorbeeld het gebruik van de verschillende ruimtes, het concept voor het Kloostercafé of eerste ideeën voor (culturele)

programmering die wij direct kunnen implementeren in het Stadsklooster en/of ZinLab. Petra zal samen met verschillende studentengroepen en docenten van NHL Stenden en Firda in 2026 dit verder realiseren. Naast dat de projecten relevante adviezen vanuit de studenten opleveren, levert het ook een constante stroom van geïnteresseerde studenten op die stage willen lopen ofwel bij Bries hun afstudeerscriptie willen schrijven. De nieuwe koers in de vorm van een actieve samenwerking met het Stadsklooster zorgt er dus voor dat meerdere studenten zich voor langere tijd willen binden aan Bries en het Stadskloosterproject.

De maandelijkse kloosteravonden groeiden verder uit tot een belangrijke drager van communityvorming. Studenten en gemeenteleden eten samen, delen stilte en gaan met elkaar in gesprek over zingevingsthema's. Een-op-een begeleiding bleef bewust kleinschalig. Ze blijft beschikbaar als aanvulling op de gekozen focus op een duurzame plek voor zingeving.

2.4 Financiering en bestaanszekerheid

Een rode draad door het jaar was de zorg over de structurele financiering van het studentenpastoraat. De onzekerheid daarover bepaalde de agenda van de bestuursvergaderingen. Zij zorgde ook bij het pastoresteam voor spanning en onrust. Inmiddels ligt er een besluit en is er zicht op een nieuwe projectperiode. Dat geeft opluchting en dankbaarheid. Tegelijk blijft de vraag naar lange-termijnfinanciering op tafel.

Daarom doen wij ook hier een blijvende oproep aan de betrokken kerken in de regio, maar ook de landelijke kerk. We hopen dat de kerk verantwoordelijkheid blijft nemen voor deze belangrijke tak van categoriaal pastoraat. Studentenpastoraat functioneert als een van de weinige antennes van de kerk in de wereld van studenten en hoger onderwijs.

3. Kwantitatieve informatie (indicatief)

De financiële cijfers worden in de bijlage uitgewerkt. Hieronder schetsen we de orde van grootte de kwantitatieve gegevens van de studentenparticipatie:

DBE-projecten en onderwijsopdrachten

In meerdere projectgroepen namen in totaal enkele tientallen studenten actief deel. Dat is vergelijkbaar met circa 40 studenten in eerdere jaren, met een lichte groei door nieuwe projecten als ZinLab en Kloostercafé.

Kloosteravonden

Er waren maandelijkse avonden met per keer een groep studenten en gemeenteleden. Over het jaar heen ontstond een groeiende kern van terugkerende studenten, naast incidentele bezoekers.

Een-op-een begeleiding

Er was een doorlopende maar beperkte stroom individuele gesprekken, vaak op verwijzing van decanen of docenten. De impact per student is groot.

Deze inzichten laten zien dat Bries via projecten en groepen structureel in contact is met een groeiende groep studenten. Tegelijk blijft individuele begeleiding beschikbaar voor wie dat nodig heeft.

4. Strategische koers en rol van het bestuur

4.1 Uitvoering Beleidsplan 2023–2025

De ambities uit het Beleidsplan 2023–2025 zijn in hoge mate gerealiseerd. Het Stadsklooster is daadwerkelijk in ontwikkeling als centrum van zin- en betekenisgeving. De relatie tussen onderwijs

en kerk is zichtbaar versterkt. Bries is daardoor verschoven van 'voorziening aan de rand' naar gewaardeerde partner in het netwerk rond studentenwelzijn en brede vorming.

4.2 Bestuur: van afstand naar mederegisseur

Deze ontwikkeling vroeg ook om een andere rol van het bestuur van SPL. Waar het bestuur eerder vooral op afstand toezicht hield, is het nu meer sparringpartner en mederegisseur geworden. Dat blijkt uit de intensieve gesprekken over de verhouding Bries–Stadsklooster, uit de betrokkenheid bij de uitwerking van ZinLab en uit de keuzes rond financiering en positionering.

Met het inrichten van de stuurgroep ZinLab ligt het voor de hand dat bestuursleden van SPL daarin zitting nemen. Zo is de stem van het studentenpastoraat en van de betrokken kerken structureel vertegenwoordigd op het niveau waar missie, agenda en samenwerking worden bepaald. Het bestuur groeit daarmee mee van 'bestuur op afstand' naar inhoudelijk betrokken mederegisseur in de driehoek studentenpastoraat–Stadsklooster–onderwijsinstellingen.

5. Team, rollen en personele ontwikkelingen

5.1 Petra als spin in het web

In 2025 heeft Petra zich verder ontwikkeld tot een centrale spil in het dagelijkse werk van Bries en het Stadsklooster. Zij begeleidde zes studentengroepen van telkens circa 35 studenten. In deze groepen kwamen studievraagstukken, zingeving en communityvorming samen. Daarnaast droeg Petra de maandelijkse kloosteravond. Zij gaf deze avonden samen met studenten en leden van Christelijke studentenvereniging Bernlef vorm. Maaltijd, stilte, muziek en gesprek vormden samen een herkenbaar ritme voor een groeiende groep studenten.

Petra nam ook initiatief in meerdaagse en internationale trajecten. Zij bereidde een reis naar Taizé voor o.a. in samenwerking met Christelijke studentenvereniging Bernlef, waarin studenten oefenen in gezamenlijk bidden, eenvoud en internationale ontmoeting. Ook werkte zij mee aan de voorbereiding van een reis naar Auschwitz, waar studie, herdenkingscultuur en morele reflectie bij elkaar komen. Daarnaast was zij betrokken bij de organisatie van een LBS-conferentie. Zo positioneren Bries en Stadsklooster zich in het landelijke en internationale netwerk van hogeronderwijspastoraat.

In de studiepraktijk van studenten speelde Petra eveneens een rol. Zij begeleidde de afstudeerstage van Kira Wieszt en de afstudeerscriptie van Niek Bakker. Daarmee verbindt zij concrete onderwijsdoelen met de kernwaarden van Bries: vertraging, reflectie en verantwoordelijkheid. Verder organiseerde zij een boardgame night voor studenten met vijf culturele partners in de stad. Deze avond was speels, maar bood ook ruimte voor gesprek over samenleven, keuzevrijheid en grenzen. Tot slot maakte zij deel uit van de organisatie van de Bloeiweek Binnenstad. Daar presenteerden Stadsklooster en Bries zich als partners in de culturele en spirituele vitaliteit van de Leeuwarder binnenstad.

In de loop van het jaar verbreedde Petra haar rol naar vrijwilligerscoördinator van het Stadsklooster. Zij werft, begeleidt en verbindt vrijwilligers en stagiairs. Zij zorgt dat zij een plek vinden in de kloosterpraktijk en dat hun inzet past bij de kernwaarden van het Stadsklooster. Met het bestuur van Stadsklooster zijn duidelijke afspraken gemaakt dat haar inzet voor studentenpastoraat zelfstandig herkenbaar blijft. Zij is dus zowel pastor van Bries als coördinator van vrijwilligers. Daarmee neemt Petra in belangrijke mate de verbindende rol over die Jan-Jaap de afgelopen jaren vervulde. Zij is brug tussen kerk en studenten, tussen wijkgemeente De Jacobijner en de wereld van

het onderwijs, en tussen liturgische traditie en de culturele en sociale experimenten van jonge generaties.

5.2 Naderend vertrek van Jan-Jaap: pijn en borging

Eind 2025 heeft Jan-Jaap een naderend vertrek als pastor bij SPL én als wijkpredikant bij de Jacobijner aangekondigd. Die beslissing is voor hem het eindpunt van een aantal jaren, waarin hij als initiatiefnemer en aanjager de totstandkoming van het Stadsklooster realiseerde. Het waren inspirerende jaren, waarin hij veel voor SPL en de kerk heeft betekend.

In de stuurgroep Stadsklooster en in andere bestuurlijke gremia zijn in de loop van het jaar spanningen ontstaan. Deze dynamieken hebben zijn innerlijke motivatie sterk aangetast. Bepaalde keuzes en verhoudingen maakten dat hij zich minder vrij voelde om zijn rol als pastor en pionier op zijn eigen manier in te vullen. Tegen die achtergrond is zijn besluit pijnlijk, maar ook begrijpelijk.

Tegelijk zet Jan-Jaap zich in deze laatste fase sterk in voor de borging van wat is opgebouwd. Hij werkt aan een stevig verankerd ZinLab, aan heldere governance en aan een samenwerkingsovereenkomst die niet op één persoon leunt. Hij helpt bij het opzetten van stuurgroep en werkgroep. Hij scherpt inhoudelijke passages in de samenwerkingsovereenkomst met NHL Stenden en Firda aan. Hij denkt mee over de eerste ZinLab-week of themadagen en introduceert collega's en bestuur bij zijn netwerken.

Voor het bestuur betekent dit: de pijn en complexiteit van zijn vertrek onder ogen zien. Tegelijk staat SPL voor de vraag hoe zijn vertrek op te vangen. Daarover beraden we ons in de komende tijd intern, en in gesprek met onze samenwerkingspartners.

6. Lessons learned

Uit het afgelopen jaar komen enkele belangrijke inzichten naar voren.

Structurele verankering vraagt tijdige governance

Werken met stuurgroepen, werkgroepen en samenwerkingsovereenkomsten is geen bijzaak. Het is een voorwaarde om studentenpastoraat nieuwe stijl duurzaam te borgen. De spanning rond financiering en de personele wisseling laten zien hoe kwetsbaar het is als te veel aan een of twee personen hangt. Daarom kiest het bestuur voor een actievere rol, zodat er samenhang ontstaat tussen het werk van de pastores en de werkzaamheid van het bestuur.

Studentenpastoraat nieuwe stijl werkt

De combinatie van plek (Stadsklooster), programma (ZinLab, DBE, kloosteravonden) en pastorale presentie (Bries) blijkt een krachtige vorm om studenten te bereiken. Het bevestigt de keuze om minder in te zetten op losse pastorale spreekuren en meer op een ecosysteem van leren, leven en bezinning samen met onderwijsinstellingen. SPL is voor de CvB's van de Leeuwarder onderwijsinstellingen een vanzelfsprekende en invloedrijke sparringpartner geworden.

Kerkelijke inbedding is essentieel én vraagt zorg

De nauwe verbinding met wijkgemeente De Jacobijner en de betrokkenheid van de kerken geven theologische diepgang en mooie onverwachte ontmoetingen. Tegelijk vragen spanningen rond rolverdeling, bijvoorbeeld in de stuurgroep Stadsklooster, om blijvende aandacht voor heldere verwachtingen, veilige werkrelaties en ruimte voor pionierschap. De grootste vraag is: hoe zal deze nieuwe stroom van studenten zich verhouden tot de

protestantse gemeente, die het gebouw ook bewoont? Gaan ze elkaar bereiken? En: lukt het de PGL om deze ontwikkeling met een goede mix van afstand en nabijheid mee te maken?

Co-creatie levert meer op dan zelf 'tentjes opzetten'

Waar studenten, docenten, vrijwilligers en gemeenteleden vanaf het begin meedenken en meedoen, groeien eigenaarschap en zichtbaarheid van de projecten. Dat vraagt een oude manier van denken loslaten, maar voorkomt dat studentenpastoraat een aanbod blijft 'dat we voor hen organiseren'.

Zorg voor de mensen die het studentenpastoraat dragen

Het afgelopen jaar liet zien hoe belangrijk het is om naast activiteiten ook aandacht te hebben voor draagkracht en samenwerking binnen het pastoresteam. De overgang rond het vertrek van Jan Jaap onderstreept dit. Het bestuur speelt hierbij bewust een actievere rol in het ondersteunen van de pastors en het zichtbaar maken van hun werk, wat vraagt om goede onderlinge afstemming.

7. Vooruitblik op komend jaar

Voor het komende jaar (2026) tekenen zich enkele duidelijke prioriteiten af.

Formele verankering van ZinLab

Inrichting en start van stuurgroep en werkgroep. Bestuurlijke bekrachtiging van de samenwerking met NHL Stenden en Firda. Realisatie van een eerste zichtbare ZinLab-week of themadagen in het Stadsklooster.

Uitbouw van onderwijs- en studentenlijnen

Verdere inbedding van de minor Next Gen Leadership in het kloosterritme. Start van de eerste Firda-trajecten (mentoraat, burgerschap, betekenisvol vakmanschap). Voortzetting van DBE-projecten en stages die direct bijdragen aan de ontwikkeling van ZinLab, Kloostercafé en andere onderdelen.

Versterking van community en vrijwilligersstructuur

Onder leiding van Petra, die naast haar uren bij SPL ook vrijwilligerscoördinator in het Stadsklooster is, wordt verder gebouwd aan vrijwilligersteams en stagiairsgroepen rond Stadsklooster en Bries. Aandachtspunten zijn goede begeleiding en onderlinge verbinding tussen verschillende gebruikersgroepen.

Zorgvuldige overgang rond het vertrek van Jan-Jaap

Het komende jaar wordt gebruikt voor goede overdracht van netwerken, kennis en rollen. Het profiel van een eventuele opvolger wordt uitgewerkt. Samen met Stadsklooster, Jacobijnergemeente en onderwijsinstellingen wordt bepaald hoe de brugfunctie tussen kerk en studenten structureel belegd blijft.

Voortgezette dialoog met kerken over verantwoordelijkheid

In het licht van de recent verkregen financiële zekerheid, maar ook van de ervaren kwetsbaarheden, blijft het nodig het gesprek met de betrokken kerken te voeren. Thema is hun langjarige verantwoordelijkheid voor studentenpastoraat als voelspriet van de kerk in de wereld van onderwijs en jonge generaties.

Met deze lijnen wil SPL Bries in het komende jaar verder bouwen aan een studentenpastoraat dat stevig geworteld is in de kerk, nauw verbonden met het onderwijs en concreet van betekenis in het leven van studenten in Leeuwarden.